

Dječji vrtić, kao dječja kuća, nastoji svojim radom i pristupom biti dio svakodnevnog obiteljskog života. Stoga, kao što je i u svakoj obitelji netko uvijek stariji ili mlađi, tako i u mješovitim skupinama djeca variraju u dobi što im približava stvarne socijalne i obiteljske situacije.

Nije prirodno za dijete da većinu vremena provodi u dobno jednoličnim grupama gdje nema prilike steći brojna iskustva važna za svakodnevno funkcioniranje. Osim toga, u jednoličnim grupama dolazi do „prisilne“ usporedbe djece međusobno i razvija se kompetitivnost, umjesto da se prati djetetov individualni napredak. Također, istraživanja pokazuju da **djeca do 8. godine najbolje uče upravo kroz interakciju i iskustvo s mlađom i starijom djecom te odraslima.**

Mješovite skupine su one u kojima je razlika u dobi među djecom dvije ili više godina. Ovakav način rada ima dugu povijest. Pristup u mješovitim skupinama temelji se na istraživanjima koja pokazuju da **djeca na taj način najbolje napreduju.**

Atmosfera u takvim skupinama je prirodnija, sličnija onome što dijete očekuje u realnom životu gdje se **prijateljstva sklapaju prema interesu, a rjeđe prema dobi.** Osim toga, u svakodnevnom životu uvijek je netko stariji/mlađi, sposobniji/ne sposobniji, bolji ili lošiji u nekoj aktivnosti.

Rad se organizira u manjim skupinama, a odgojiteljeva je uloga da planira i priprema aktivnosti djece, u radu ih potiče na timsko učenje, učenje jednih od drugih, potiče ih na zajednički rad uvažavajući individualnosti svakog od njih. Svatko u skupini ima svoju ulogu dijete istovremeno ima priliku učiti, podučavati, slušati, praktično raditi...

Manje se pažnje posvećuje onome što se uči a puno više pažnje načinu učenja. Uloga svakog djeteta u skupini jednako je vrijedna. Razvoj djeteta ne procjenjuje se u usporedbi s drugima već se svako dijete prati i procjenjuje kao individua. Naime, uspoređivanje s drugima, odnosno kompetitivnost, za djecu predškolske dobi nepoželjno je jer u toj dobi djeca još nisu zreli nositi se s time, te to može dugoročno dovesti do pada samopouzdanja i gubitka motivacije za napredovanjem. **Suprotno tome, praćenje djetetovog individualnog napretka i isticanje sve boljih vlastitih rezultata, povećava mu samopouzdanje i potiče na dodatno istraživanje i učenje.**

Roditelji se često brinu da za njihovo dijete to nije dobro, da će njihovo dijete „nazadovati“ (ako je među starijima u skupini) ili da će biti „preopterećen“ (ako je među mlađima u skupini) u nekom području.

Je li doista tako?

Larry Cuban, prof. emeritus obrazovanja na Sveučilištu u Stanfordu kaže:

„Skupine u kojoj djeca brinu jedna za drugu, uče jedni druge, uče jedni od drugih, jačaju dječje samopoimanje jer svako dijete može doprinijeti skupini na svoj način.“

ZAŠTO DOBNO MJEŠOVITE ODGOJNE SKUPINE?

Djeca različite kronološke dobi **izmjenjuju svoja iskustva, mlađi uče od starijih, a stariji, poučavajući svoje mlađe prijatelje, zapravo organiziraju svoje znanje i potvrđuju kompetencije.**

I prirodna obiteljska zajednica uključuje ljude različite dobi pa takva skupina svojim članovima pruža priliku za promatranje, oponašanje i stjecanje širokog raspona različitih vještina.

Osim obiteljske situacije, **grupe koje djeca samostalno i spontano formiraju (u ulici, na selu, raznim vaninstitucionalnim aktivnostima) su heterogene po sastavu.**

U mješovitim skupinama, **starija djeca** imaju priliku istraživati i usavršavati svoje vještine vodstva, što bi u jednoličnim skupinama bilo znatno teže. Mnoga djeca koja u skupini vršnjaka nisu dovoljno samopouzdana za ulogu vođe – u mješovitim skupinama se osjećaju sigurnijima.

U dobno mješovitim skupinama vodi se računa o tome da je udio djece različite dobi takav **da ne dovodi do nazadovanja starije djece, odnosno da "profitiraju" i mlađa i starija djeca.** Mlađa djeca lakše i brže prihvaćaju i sudjeluju, primjerice, u samoposluživanju, lakše se odlučuju za odlazak u druge odgojne skupine i za korištenje prostora cijelog vrtića te lakše prihvaćaju novog odgajatelja. Starija djeca lakše dolaze do izražaja, iznose svoje stavove i ideje, brižni su prema mlađima, pomažu im i pokazivanjem onoga što oni mogu učvršćuju svoje samopouzdanje.

SOCIJALNA DOBROBIT

U dobno mješovitim skupinama više je socijalnih kontakata među djecom, više pozitivnih izražavanja emocija i mašte, a manje kompetitivnosti i agresivnosti.

INTELEKTUALNA DOBROBIT

Zajedničke aktivnosti među djecom različite dobi pridonose razvoju jer djeca iste dobi uglavnom djeluju u istoj „zoni“ optimalnog razvoja, dok različitih dobnih skupina imaju veći raspon „zona“ mogućeg djelovanja što omogućavaju brže napredovanje.

Istraživanja pokazuju da su djeca različite dobi, također, svjesna i razlika i karakteristika vezanih uz dob. **Prema tome, i starija i mlađa djeca prilagođavaju svoja očekivanja ovisno**

o tome koje je dobi suigrač – što doprinosi razvoju socijalne svijesti i kompetencija.

Sukladno tome interakcije koje te pružanje pomoći i poduke mlađoj djeci češća su u mješovitim skupinama nego u vršnjački jednakim skupinama.

Može se zaključiti da **dobno mješovite skupine pozitivno utječu na razvoj sve djece** (na spoznajni, socijalni i emocionalni razvoj kao i na igru djeteta) jer uključuju prosocijalna ponašanja koja doprinose cjelokupnom razvoju.

**PRIPREMILA : Marina Grbić Malnar,
mag pedagogije**

Izvori: <http://www.istrazime.com/djecja-psihologija/mjesovite-skupine-u-djecjim-vrticima/>

<https://vrtic-morska-vila.hr/index.php/onama/novosti>

DOBNO MJEŠOVITE SKUPINE U DJEČJEM VRTIĆU

